

ស្ថានភាពប្រព័ន្ធរដ្ឋអេកូឡូស៊ី

តំបន់ជីវចម្រុះសំខាន់ៗនៅតំបន់ឥណ្ឌូ ភូមា

មធ្យមសិក្សា ២០២០

សំណេរចុងក្រោយខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២០

មូលនិយមសង្ខេប

មូលនិធិភាពជាដៃគូសម្រាប់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសំខាន់ៗ (CEPF) ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងដើម្បីការពារតំបន់ដែលរងការគំរាមកំហែងនិងសំបូរទៅដោយធនធានជីវចម្រុះច្រើនបំផុតនៅលើភពផែនដី (Biodiversity hotspots)¹ មូលនិធិភាពជាដៃគូសម្រាប់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសំខាន់ៗនេះ គឺជាកិច្ចផ្គូផ្គងរួមមួយរវាងទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំង អង្គការអភិរក្សអន្តរជាតិ សហភាពអឺរ៉ុប មូលនិធិបរិស្ថានពិភពលោក រដ្ឋាភិបាលជប៉ុន និងធនាគារពិភពលោក។

ទិសដៅជាសារវន្តនៃមូលនិធិ CEPF នេះ គឺដើម្បីធានាឲ្យមានការចូលរួមពីបណ្តាសង្គមស៊ីវិល មានដូចជាក្រុមសហគមន៍ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល វិទ្យាស្ថានអប់រំ និងសហគ្រាសឯកជន ក្នុងកិច្ចការអភិរក្សជីវចម្រុះក្នុងតំបន់ដែលសំបូរទៅដោយធនធានជីវចម្រុះ (តំបន់ហតស្តត)¹ ដើម្បីធានាបាននូវភាពជោគជ័យរបស់ពួកគេ កិច្ចប្រឹងប្រែងអភិរក្ស ត្រូវតែបំពេញបន្ថែមលើយុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីដែលមានស្រាប់របស់រដ្ឋាភិបាល និងម្ចាស់ជំនួយលើការងារអភិរក្សផ្សេងទៀត។ មូលនិធិ (CEPF) នេះ ជំរុញឲ្យមានសម្ព័ន្ធភាពធ្វើការជាមួយគ្នាក្នុងចំណោម ក្រុមផ្សេងៗគ្នាដោយរួមបញ្ចូលនូវសមត្ថភាពខ្លាំងពិសេសនិងការកាត់បន្ថយនូវភាពស្ងួតផ្កាដែលៗនៃកិច្ចប្រឹងប្រែង ដើម្បីឲ្យមានអភិក្រមមួយមានការសម្របសម្រួលនិងទូលំទូលាយ។ អភិក្រមមួយរបស់មូលនិធិ CEPF គឺការរៀបចំ “ស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី Ecosystem Profile” ដែលជាឯកសារយុទ្ធសាស្ត្ររួមមួយ ដោយ មានការប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធជាច្រើន ដែលបានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រវិនិយោគរយៈពេល៥ឆ្នាំ ដោយមានការវិភាគយ៉ាងលម្អិតពីស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី។

ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះបង្ហាញពីស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅតំបន់ហតស្តតឥណ្ឌូភូមាប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ាថៃនិងវៀតណាម រួមទាំងផ្នែកខ្លះនៃភាគខាងត្បូងប្រទេសចិន ដោយមិនរាប់ចូលតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រឡើយ។ ដោយមានវត្តមានប្រភេទរុក្ខជាតិនិងសត្វជាច្រើនតែក្នុងតំបន់និងទីជម្រកធម្មជាតិដែលនៅសេសសល់មិនច្រើនប៉ុន្មាននោះ តំបន់ហតស្តតឥណ្ឌូ-ភូមាជាប់ក្នុងចំណាត់ថ្នាក់តំបន់ហតស្តតកំពូលទាំង១០ ដោយសារភាពអស្ចារ្យរបស់វាដែលមិនអាចមានអ្វីមកជំនួសបាននិងជាតំបន់ហតស្តតកំពូលទាំង៥ ដែលទទួលរងនូវការគំរាមកំហែង។

តំបន់ហតស្តតឥណ្ឌូ - ភូមាមានមនុស្សរស់នៅច្រើនជាងតំបន់ហតស្តតដទៃទៀតហើយប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីធម្មជាតិដែលនៅសេសសល់ក្នុងតំបន់ហតស្តតនោះ មានការបាត់បង់យ៉ាងខ្លាំង ដោយសារការបាត់បង់ទីជម្រកការរិចរេល និងខូចខាតទ្រង់ទ្រាយជម្រកធម្មជាតិ និងការធ្វើអាជីវកម្មធនធានធម្មជាតិហួសកម្រិត។

បច្ចុប្បន្នភាពស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី

មូលនិធិ CEPF បានផ្តល់ជំនួយឥតសំណងដល់បណ្តាក្រុមអង្គការសង្គមស៊ីវិលក្នុងតំបន់ហតស្តត ឥណ្ឌូ - ភូមានេះតាំងពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ មកម្ល៉េះ ដែលបានចង្អុលបង្ហាញដោយឯកសារស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីរៀបចំ

ឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០០៣ និងត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពក្នុងឆ្នាំ ២០១១ ដោយមាន ការពិគ្រោះយោបល់ពីអ្នកភាគីពាក់ព័ន្ធ យ៉ាងទូលំទូលាយ។ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ មានគម្រោងសរុបចំនួន ៣១៥ ដែលត្រូវបានផ្តល់មូលនិធិដោយ CEPF នៅក្នុងតំបន់ហត្ថស្តតណ្ហាភូមា។

មានការប្រែប្រួលច្រើនណាស់ក្នុងរយៈពេល៩ឆ្នាំចាប់តាំងពីឯកសារស្ថានភាពអេកូឡូស៊ីត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចុងក្រោយនៅឆ្នាំ២០១១។ មានការប្រែប្រួលមួយចំនួនទាក់ទងនឹងការយល់ដឹងអំពីស្ថានភាពជីវៈចម្រុះដែល មានសារៈសំខាន់ជាសាកល រួមទាំងប្រភេទសត្វដែលរងការគម្រាមកំហែងជាសកលនិងតំបន់ជីវៈចម្រុះសំខាន់ៗ។ មានការប្រែប្រួលនៃធម្មជាតិនិងសារៈសំខាន់នៃការគម្រាមកំហែងដល់ជីវៈចម្រុះនិងមូលហេតុជាបួសគល់របស់វា។ ជាពិសេស ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើមានអត្រាខ្ពស់ ដោយអត្រាបាត់បង់គម្របព្រៃក្នុងឆ្នាំចាប់ពី ២០១០-២០១៩ ស្ទើរ តែមានចំនួន២ដងបើធៀបនឹងឆ្នាំ ២០០០-២០១០។ ការបាត់បង់ទីជម្រកនិងការធ្វើអាជីវកម្មហួសកម្រិតបានធ្វើឲ្យ មានការគម្រាមកំហែងកាន់តែខ្លាំងឡើងទៅលើចំនួនរុក្ខជាតិនិងសត្វ ដែលជាប្រភេទរងការគម្រាមកំហែងជាសាកល ក្នុងបញ្ជីក្រហមរបស់អង្គការសហភាពអន្តរជាតិដើម្បីការអភិរក្សធម្មជាតិ IUCN កើនឡើងជាង៧០ភាគរយក្នុងចន្លោះ ឆ្នាំ ២០១១ និង ២០២០ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលគេសង្កេត ឃើញមាននៅ ក្នុងតំបន់ហត្ថស្តតនេះ ដូចជា ការកើនឡើងនូវសីតុណ្ហភាពជាមធ្យម; របបទឹកភ្លៀងបានផ្លាស់ប្តូរ; កម្រិតទឹកសមុទ្រ បានចាប់ផ្តើមកើនឡើង; ហើយការកើតមានឡើងជាញឹកញាប់នូវព្រឹត្តិការណ៍អាកាសធាតុកំណាចផ្សេងៗទៀត។

និន្នាការនៃការបាត់បង់ទីជម្រកដ៏ឆាប់រហ័ស ការធ្វើអាជីវកម្មហួសកម្រិតនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបាន បង្កើតឱ្យមានវិបត្តិផ្នែកប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដែលផ្សារភ្ជាប់គ្នាទៅនឹងធនធានជីវៈចម្រុះ សុខភាពមនុស្សនិងការអភិវឌ្ឍ សេដ្ឋកិច្ច។

ក្នុងរយៈពេល៩ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ក៏ឃើញមានការផ្លាស់ប្តូរនូវបរិយាកាសអំណោយផលសម្រាប់អង្គការ សង្គមស៊ីវិលដែលធ្វើការក្នុងតំបន់ហត្ថស្តតផងដែរ។ លំហានយោបាយដែលមានសម្រាប់អង្គការសង្គមស៊ីវិលនៅតែ មានកម្រិតនៅឡើយ ហើយម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិមួយចំនួនដែលជាប្រភពគាំទ្រដ៏សំខាន់ដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិល នោះក៏បានចប់កម្មវិធីផ្តល់ជំនួយឥតសំណងរបស់ពួកគេនៅក្នុងតំបន់ផងដែរ។ មានការបង្ហាញភស្តុតាងអំពីប្រសិទ្ធ ភាពនៃអភិក្រមអភិរក្សផ្សេងៗគ្នាដែលត្រូវបានសាកល្បងនៅក្នុងតំបន់ហត្ថស្តត ចាប់តាំងពីការលេចចេញនូវចលនា នៃការអភិរក្សបែបទំនើបនៅដើមទសវត្សឆ្នាំ១៩៩០មកម្ល៉េះ។ អភិក្រមមួយចំនួនដែលមានឥទ្ធិពលវិជ្ជមានទៅលើ ជីវៈចម្រុះនិងសុខុមាលភាពមនុស្សត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងបរិបទជាក់លាក់នៅមូលដ្ឋាន ទោះបីអភិក្រមទាំងនេះនៅ មានកម្រិត បើធៀបនឹងកម្រិតនៃការគម្រាមកំហែងចំពោះជីវៈចម្រុះនៅក្នុងតំបន់ហត្ថស្តត។

ដោយមានការផ្លាស់ប្តូរជាច្រើន ចាំបាច់ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនិងយុទ្ធសាស្ត្រ វិនិយោគសម្រាប់ការវិនិយោគ CEPF នៅដំណាក់កាលបន្ទាប់ក្នុងតំបន់ហត្ថស្តតនេះ។ ការធ្វើបច្ចុប្បន្ននេះ ធ្វើឡើង

ដោយមានការចូលរួមជាមូលដ្ឋានមួយដែលម្ចាស់ជំនួយចាប់អារម្មណ៍ ក្នុងការគាំទ្រដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិរក្ស ដោយអង្គការសង្គមស៊ីវិលដែលអាចបង្កើតគោលដៅនិងយុទ្ធសាស្ត្ររួមគ្នា ដែលឆ្លើយតបទៅនឹងអាទិភាពខ្ពស់បំផុត ឱកាស និងបន្ស៊ីជាមួយនឹងការវិនិយោគដែលមានស្រាប់ដោយរដ្ឋាភិបាលនិងម្ចាស់ជំនួយផ្សេងទៀត។

ឯកសារស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ ដែលសម្រប សម្រួលដោយលេខាធិការដ្ឋាន CEPF កាលពីនៅចន្លោះខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៩ និងខែសីហាឆ្នាំ ២០២០។ មានអ្នក ពាក់ព័ន្ធជាង១៧០ នាក់ ត្រូវបានពិគ្រោះ ក្នុងដំណើរការនៃការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនេះ តាមរយៈសិក្ខាសាលា សារអេឡិច ត្រូនិចឬការផ្តល់មតិយោបល់ដោយផ្ទាល់លើសេចក្តីព្រាងឯកសារស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី។ មានអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេង ទៀត ក៏បានចូលរួមដោយប្រយោល តាមរយៈការផ្តល់នូវឯកសារយោងក្នុងការ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពឯកសារស្ថានភាព ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនេះ។

ការផ្តោតជាចំណុចស្នូលនៃការវិនិយោគរបស់មូលនិធិ CEPF

ឯកសារស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនេះបង្ហាញពីទិដ្ឋភាពទូទៅនៃតំបន់ហតស្តតណ្ហា-ភូមា សារសំខាន់នៃ ការអភិរក្សជីវចម្រុះនិងទិដ្ឋភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម គោលនយោបាយនិងអង្គការសង្គមស៊ីវិល។ ឯកសារនេះបានបង្ហាញ ពីលទ្ធផលនៃការអភិរក្សលើប្រភេទ តំបន់ និងរបៀងជីវចម្រុះ និងការវាយតម្លៃពីកត្តាគម្រាមកំហែងដោយផ្ទាល់ចំបង ចំពោះជីវចម្រុះនិងមូលហេតុ និងកត្តាបង្ក។ ការវិភាគស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី បានបញ្ចប់ ដោយវាយតម្លៃការ វិនិយោគអភិរក្សនាពេលថ្មីៗនេះនិងផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសម្រាប់ការអភិរក្សជីវចម្រុះ។

ឯកសារស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីបានបន្តបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រវិនិយោគដ៏ធំមួយសម្រាប់ម្ចាស់ជំនួយដែល ចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការគាំទ្រដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិរក្សដោយអង្គការសង្គមស៊ីវិល។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះមានបញ្ចូល ការផ្តោតជាពិសេសនៃការវិនិយោគរបស់ CEPF ដែលអាចផ្តល់នូវគុណតម្លៃបន្ថែមដ៏ធំ។ មានន័យថា ការផ្តោតជា ពិសេសនៃការវិនិយោគរបស់ CEPF គឺដើម្បីបង្ហាញពីអភិក្រមឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហានានាដែលតំបន់ហតស្តតណ្ហា-ភូមា ជួបប្រទះ (ឧទាហរណ៍៖ ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មសត្វព្រៃខុសច្បាប់ ការអភិវឌ្ឍទំនប់វារីអគ្គិសនី ការពង្រីកដំណាំកសិកម្ម ឧស្សាហកម្មនិងការដឹកយកថ្នកំបោរ) ដែលជួយបំពេញបន្ថែមដល់សមត្ថភាពអង្គការសង្គមស៊ីវិលហើយដែលអាចធ្វើ ទៅបាន។

មូលនិធិ CEPF នឹងពង្រឹងបន្ថែមទៀតលើបទពិសោធន៍ពីដំណាក់កាលវិនិយោគពីរដំបូង (២០០៨-២០១៣ និង២០១៣-២០២០) ដោយផ្តោតលើវិធីសាស្ត្រជោគជ័យនានា ដោយផ្លាស់ប្តូរពីគម្រោងសាកល្បងទៅជាអន្តរាគមន៍ រយៈពេលវែងនិងសមាហរណកម្មលទ្ធផលកាន់តែស៊ីជម្រៅទៅក្នុងការអនុវត្តនៃគោលនយោបាយសាធារណៈនិងឯក ជន។ ដោយទទួលស្គាល់ថា ការវិនិយោគ CEPF មិនអាចឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាអភិរក្សទាំងអស់ដែលកំពុងមាននៅ

ក្នុងតំបន់ហតស្ត មូលនិធិ CEPF ផ្ដោតលើសកម្មភាពដែលអង្គការសង្គមស៊ីវិលអាចបន្ថែមតម្លៃបានយ៉ាងខ្ពស់បំផុត និងដោះស្រាយនូវគម្លាតនានាក្នុងការអភិរក្ស។

យុទ្ធសាស្ត្រវិនិយោគរួមគ្នាមានមហិច្ឆតានិងបានបង្ហាញពីទំហំនៃបញ្ហាអភិរក្សដែលតំបន់ហតស្តឥណ្ឌូ - ភូមានៅតែប្រឈមនៅឡើយ។ ចំនួនធនធានដែលត្រូវការដើម្បីគាំទ្រដល់ការងារគ្រប់ផ្នែកនៃយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំខាងមុខទំនងជាលើសពីចំនួនធនធានដែលមានរបស់ម្ចាស់ជំនួយនីមួយៗសម្រាប់ការវិនិយោគដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិល។ ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្ររួមនេះ នឹងត្រូវសម្របសម្រួលតាមរយៈការប្រជុំជាទៀងទាត់រវាងមូលនិធិ CEPF និងអ្នកជំនួយទៀតក្រោមការជួយគាំទ្រពីសហករណ៍នៃម្ចាស់ជំនួយសម្រាប់តំបន់មេគង្គក្រោម។ ដោយសារម្ចាស់ជំនួយផ្សេងទៀតត្រូវធ្វើការសម្រេចចិត្តអំពីការវិនិយោគនៅក្នុងតំបន់និងបង្កើតកម្មវិធីជំនួយរបស់ខ្លួន មូលនិធិ CEPF នឹងកែសម្រួលការបង្កើតកម្មវិធីផ្តល់មូលនិធិផ្ទាល់ខ្លួនដើម្បីចៀសវាងភាពស្ងួតគ្នា ក្នុងការដោះស្រាយគម្លាតនិងទាញយកប្រយោជន៍ពីឱកាសសម្រាប់កិច្ចសហការ ការសំយោគ បន្ស៊ីនិងការពង្រីកបន្ថែម។

អាទិភាពវិនិយោគផ្នែកជីវសាស្ត្រ

មូលដ្ឋានផ្នែកជីវសាស្ត្រសម្រាប់ការវិនិយោគរបស់ CEPF នៅក្នុងតំបន់ហតស្តឥណ្ឌូ-ភូមា ត្រូវបានផ្តល់ដោយលទ្ធផលនៃការអភិរក្ស៖ សំណុំប្រភេទសត្វ ទីតាំងនិងរបៀង ត្រូវតែអភិរក្សដើម្បីទប់ស្កាត់ការបាត់បង់ជីវចម្រុះជាសកល។ លទ្ធផលអភិរក្សសម្រាប់តំបន់ហតស្តឥណ្ឌូ-ភូមាត្រូវបានកំណត់ក្នុងកំឡុងពេលរៀបចំឯកសារស្ថានភាពប្រពន្ធអេកូឡូស៊ីពីដំបូងនិងបន្ទាប់មកត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពក្នុងឆ្នាំ២០១១។ លទ្ធផលនៃការអភិរក្សត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងនូវព័ត៌មានថ្មីៗស្តីពីស្ថានភាពនៃប្រភេទ ទីតាំង និងរបៀងនៃការអភិរក្សជាដើម។ ដើម្បីឱ្យការវិនិយោគរបស់មូលនិធិ CEPFនិងម្ចាស់មូលនិធិផ្សេងទៀត ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព លទ្ធផលអភិរក្សត្រូវបានផ្តល់អាទិភាពដោយប្រើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យស្តង់ដារ រួមទាំងភាពបន្ទាន់នៃសកម្មភាពអភិរក្សនិងឱកាសដើម្បីបង្កើនកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិរក្សដែលមានស្រាប់។

បញ្ជីដែលបានបង្ហាញពីលទ្ធផលនៃប្រភេទសត្វបានកើនឡើងពី៧៥៤ ក្នុងឆ្នាំ ២០១១ ដល់ ១.២៩៨ ក្នុងឆ្នាំ ២០២០ ដែលបង្ហាញពីការកើនឡើងនូវចំនួនប្រភេទសត្វដែលរងការគម្រាមកំហែងជាសកល ក្នុងបញ្ជីក្រហមរបស់អង្គការ IUCN។ ប្រភេទដែលមានការកើនឡើងខ្លាំងបំផុតគឺជាប្រភេទសត្វល្អិតនិងត្រី ដែលការវាយតម្លៃនៅលើបញ្ជីក្រហម ត្រូវបានបញ្ចប់។ បញ្ជីដែលបានបង្ហាញពីលទ្ធផលនៃតំបន់ជីវចម្រុះ បានកើនឡើងពី ៥០៩ ដល់ ៥៥៥ កន្លែងដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីការកំណត់ទីតាំងតំបន់KBA ថ្មីៗថែមទៀត រួមទាំងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីទឹកសាបនៅក្នុងអាងទន្លេមេគង្គនិងអេកូឡូស៊ីតំបន់ថ្នាក់ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា។ លទ្ធផលនៃតំបន់ជីវចម្រុះទាំង ៥៥៥ កន្លែងនេះ គ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដីសរុបប្រមាណ ៣៩០.០០០ គីឡូម៉ែត្រក្រឡាឬស្មើនឹង ១៦ ភាគរយនៃផ្ទៃដីសរុប (២,៣ លានគីឡូម៉ែត្រការ៉េ)

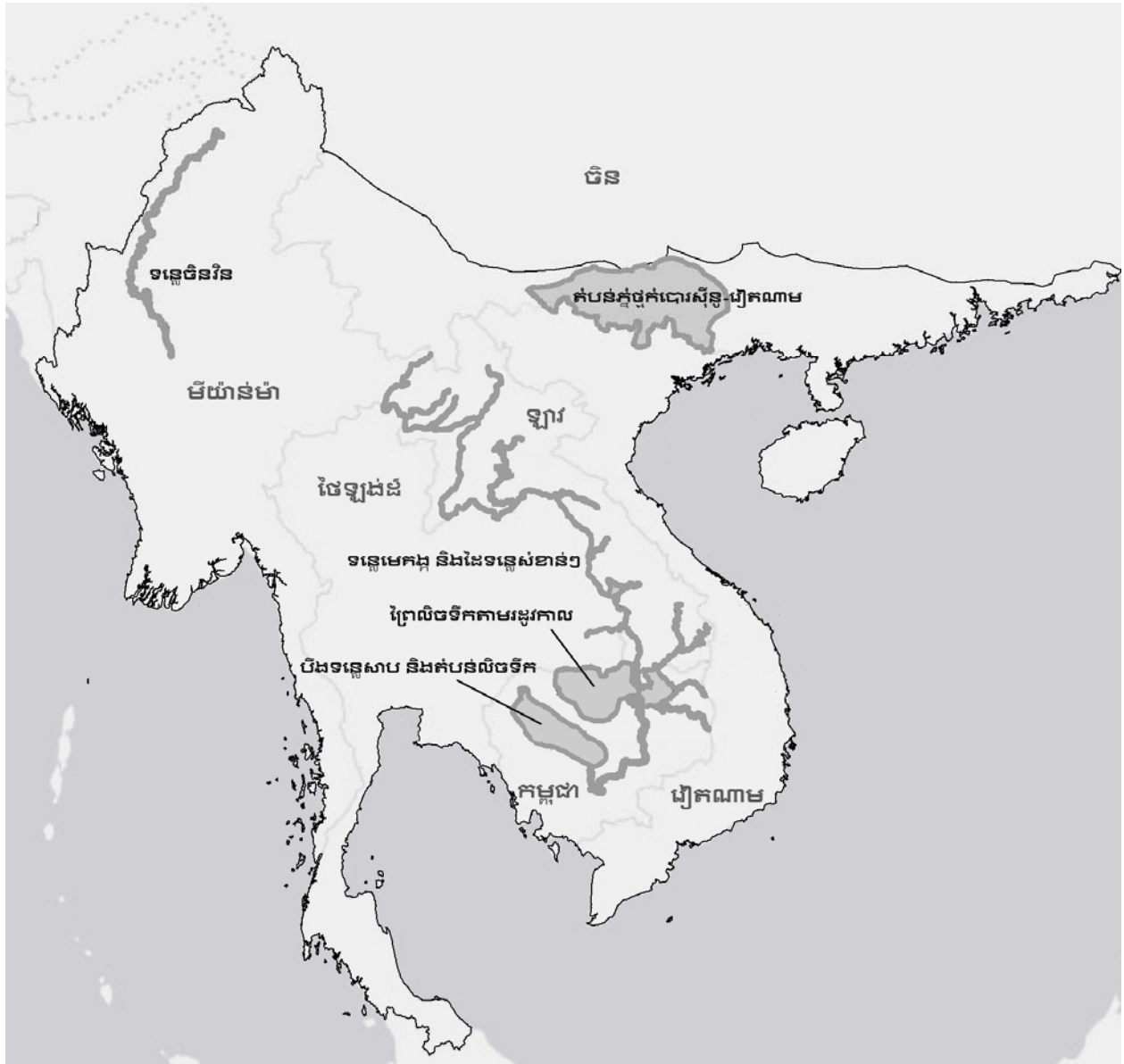
នៃតំបន់ហតស្តតទាំងមូល។ បញ្ជីលទ្ធផលនៃរបៀងជីវចម្រុះនៅមានស្ថេរភាព ដោយនៅមាន ៦៥ កន្លែងនៅឆ្នាំ ២០២០ ហើយនៅឆ្នាំ ២០១១ មាន ៦៦កន្លែង។

លទ្ធផលបង្ហាញពីរបៀងជីវចម្រុះចំនួន ៥កន្លែង ត្រូវបានផ្តល់អាទិភាពសម្រាប់ការវិនិយោគអភិរក្ស។ វាមានសរុបចំនួន ៦៦កន្លែង ដែលត្រូវបានជ្រើសរើសដោយស្វ័យប្រវត្តិជាតំបន់អាទិភាព។ បន្ថែមលើរបៀងជីវចម្រុះ ទាំង៦ មានបណ្តុំតំបន់ជីវចម្រុះសំខាន់ៗនៃតំបន់ច្នក់បោរចំនួន២៤កន្លែង នៅមីយ៉ាន់ម៉ា ត្រូវបានកំណត់ថាជាភូមិ សាស្ត្រអាទិភាពសម្រាប់ការវិនិយោគ។ របៀងជីវចម្រុះទាំង ៥ និងបណ្តុំតំបន់ជីវចម្រុះសំខាន់ៗនៃតំបន់ច្នក់បោរ មាន ទំហំសរុប ១២០.៦២៣ ហិកតា ស្មើនឹង ៥ ភាគរយនៃផ្ទៃដីសរុបនៃតំបន់ហតស្តនេះ។ តួលេខនេះបង្ហាញពីការថយ ចុះយ៉ាងច្រើននូវទំហំរបៀងជីវចម្រុះនៃភូមិសាស្ត្រអាទិភាព ដែលបានគូសបញ្ជាក់ក្នុងឯកសារស្ថានភាពប្រព័ន្ធ អេកូឡូស៊ីឆ្នាំ ២០១១ ដែលមានផ្ទៃដី ៧៨៦.៥៥១ ហិកតាឬ ៣៤ ភាគរយនៃតំបន់ហតស្ត។

នេះដោយសារតែការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់កាន់តែខ្លាំងឡើងនៃអាទិភាពភូមិសាស្ត្រ នៅក្នុងប្រទេស មីយ៉ាន់ម៉ាពីប្រទេសទាំងមូលរហូតដល់ច្រករបៀងមួយនិងបណ្តាញនៃតំបន់មួយ។ របៀងជីវចម្រុះនៃតំបន់ជួរភ្នំហៃ ណានលែងជាតំបន់អាទិភាពហើយត្រូវបានជំនួសដោយរបៀងព្រៃលិចទឹកតាមរដូវកាលភាគខាងជើងដែលមានទំហំ ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា។

បើនិយាយពីអាទិភាពសតិវិទ្យាសម្រាប់ការវិនិយោគ ប្រភេទសត្វឆ្អឹងខ្នងដែលត្រូវបានគំរាមកំហែង ជាសាកល ចំនួន១៣៦ ត្រូវបានជ្រើសរើសជាប្រភេទអាទិភាព។ ទាំងនេះរួមមានសត្វល្អិតចំនួន ៣៩ ថនិកសត្វ ៣៤ ត្រី ៣១ និងបក្សី ២៧ ប៉ុន្តែថលដលិកសត្វមានតែ ៥ តែប៉ុណ្ណោះ ដែលបញ្ជាក់ថាប្រភេទថលដលិកសត្វ តម្រូវឱ្យមាន សកម្មភាពអភិរក្សពិសេសជាក់លាក់ ដែលផ្តោតជាពិសេសលើប្រភេទសត្វនេះតែប៉ុណ្ណោះ។ ប្រភេទសត្វដែលមាន អាទិភាពរួមមានអណ្តើកចំនួន២៨ ពានរចំនួន១៥ និងប្រភេទថនិកសត្វដែលមានក្រចកជើងចំនួន១០ ដែលឆ្លុះ បញ្ចាំងពីមានសកម្មភាពគម្រាមកំហែងខ្ពស់លើប្រភេទក្រុមទាំងនេះដោយសារការធ្វើអាជីវកម្មហួសកម្រិត ដែលភាគ ច្រើនដោយសារតម្រូវការពីការដួញដូរសត្វព្រៃខុសច្បាប់។

របៀបអាទិភាពសម្រាប់ការវិនិយោគរបស់មូលនិធិ CEPF នៅតំបន់ហតស្តុតណ្ណ-ភូមា

កំណត់សំគាល់៖ តំបន់ភ្នំថ្មកំបោរនៅប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ាមិនបានបង្ហាញនៅលើផែនទីនេះទេ ដោយសារតំបន់ទាំងនោះតូចៗពេក ក្នុងការរំលេចនៅលើផែនទីនេះ។

បញ្ជីនៃប្រភេទអាទិភាពបានបង្ហាញពីការថយចុះពីចំនួនប្រភេទអាទិភាព១៥២ ដែលកំណត់ឯកសារស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ឆ្នាំ ២០១១។ នេះដោយសារតែបទពិសោធន៍ពីដំណាក់កាលនៃវិនិយោគមុនដែលផ្តល់អាទិភាព ផ្តោតលើតែប្រភេទសត្វតែមួយមិនមែនជាយុទ្ធសាស្ត្រដ៏មានប្រសិទ្ធភាពដើម្បីឲ្យមានការចូលរួមពីអង្គការសង្គមស៊ីវិលក្នុងសកម្មភាពអភិរក្សប្រភេទរុក្ខជាតិដែលរងការគំរាមកំហែងជាសកលក្នុងតំបន់ហតស្តុតណ្ណ-ភូមា។ សម្រាប់

ដំណាក់កាលថ្មីនេះ មូលនិធិCEPF នឹងផ្ដោតលើការអភិរក្សផ្នែកលើតំបន់ ដោយប្រកាន់យកអភិក្រមអេកូឡូស៊ីដែល ទំនងជាយុទ្ធសាស្ត្រមានប្រសិទ្ធភាពជាងមុនសម្រាប់ការអភិរក្សរុក្ខជាតិ។

អាទិភាពសម្រាប់ការវិនិយោគ

អាទិភាពសម្រាប់ការវិនិយោគអភិរក្សក្នុងតំបន់ហត្ថស្ត ត្រូវបានកំណត់តាមរយៈដំណើរការនៃការពិគ្រោះ យោបល់ជាមួយអ្នកភាគីពាក់ព័ន្ធ ដោយផ្អែកលើការវិភាគពីការគម្រោងកំហែងសំខាន់ៗចំពោះជីវចម្រុះនៅក្នុងតំបន់ ហត្ថស្តនិងមូលហេតុរបស់វា។ ចំណាត់ថ្នាក់នៃការគំរាមកំហែង មិនបានផ្លាស់ប្តូរច្រើនទេ ធៀបនឹងចំណាត់ថ្នាក់ពី ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងកំឡុងពេលធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនៃស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីឆ្នាំ ២០១១។ ការធ្វើបច្ចុប្បន្នទាំងពីរលើកនេះ មានបង្ហាញពីកត្តាគម្រោងកំហែងចំបងៗជាច្រើន រួមមាន ការប្រមាញ់ ការធ្វើពាណិជ្ជ កម្ម ការបរិភោគសាច់សត្វព្រៃ និងដំណាក់សិខស្សាហកម្ម។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗ ជាប់ចំណាត់ថ្នាក់លេខ៣។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១១ ការគម្រោងកំហែងមានតែទំនប់វារីអគ្គិសនីទេ តែនៅឆ្នាំ២០១៩ វាមានទាំងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗ (ទំនប់វារីអគ្គិ សនី ផ្លូវថ្នល់ កំពង់ផែ។ ល។) ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីផលប៉ះពាល់ដែលមិនមានតែគម្រោងវារីអគ្គិសនីធំ ៗ ប៉ុណ្ណោះទេ វា មានទាំងផលប៉ះពាល់ពីការធ្វើផ្លូវថ្នល់ ការធ្វើនាវាចរណ៍តាមដងទន្លេ ការសង់បង្គោលបញ្ជូនចរន្តអគ្គិសនី និងហេដ្ឋា រចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។ ក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នទាំងពីរលើកនេះ មានការគម្រោងកំហែងខ្លាំងបំផុតចំនួន ៥បន្ទាប់ រួម មានការកាប់ឈើ ការពង្រឹងនិងការពង្រីកកសិកម្មខ្នាតតូចនិងការផ្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុ។ ទាំងនេះអាចត្រូវបានចាត់ ទុកថាជាការគម្រោងកំហែងដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការគម្រោងកំហែងទាំងនេះនិងការគម្រោងកំហែងផ្សេងទៀតនិងដើម្បីចាប់ផ្តើមដោះ ស្រាយមូលហេតុមួយចំនួននោះ យុទ្ធសាស្ត្រវិនិយោគរយៈពេល ៥ ឆ្នាំត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព។ ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ ទាំង ១១ នៅដដែល ដោយមានការកែប្រែសម្រួលមួយចំនួន។ ឧទាហរណ៍ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រទី២ ស្តីពីការធ្វើ ពាណិជ្ជកម្មសត្វព្រៃខុសច្បាប់ត្រូវបានកែសម្រួល ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពីការចូលរួមចំណែកជាពិសេសដែលការវិនិយោគ លើទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រមួយនេះ អាចកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការកើតមានឡើងនូវជម្ងឺសត្វព្រៃ។ តារាងបង្ហាញពី អាទិភាពនៃការវិនិយោគចំនួន៣៨ ដែលមានក្នុងឯកសារស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីឆ្នាំ២០១១ ត្រូវបានបន្ថែមដល់ ចំនួន៤៥ ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍របស់អ្នកពាក់ព័ន្ធស្តីពីថាតើអភិក្រមការអភិរក្សណាខ្លះ ដែលមានប្រសិទ្ធភាព បំផុត និងបានបញ្ចូលនូវមេរៀនជាបទពិសោធន៍ពីដំណាក់កាលមុន។ ក្នុងចំណោមទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រទាំង ១១ ក្នុង យុទ្ធសាស្ត្រទាំងមូល មានទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រចំនួន ៦ ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងការចំណុចស្នូលនៃការវិនិយោគរបស់ CEPF ។ ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រទាំង ៦ នេះមានអាទិភាពវិនិយោគចំនួន ២៣ ក្នុងចំណោមអាទិភាពវិនិយោគទាំង ៤៥ នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រទាំងមូលដោយផ្ដោតលើទិសដៅណាដែលឆ្លើយតបភាពខ្លាំងនៃមូលនិធិនិងចូលរួមចំណែកដោយ

ផ្ទាល់ដល់គោលបំណងសកលរបស់ខ្លួននិងក្នុងពេលជាមួយគ្នានឹងនោះដែរបាន បំពេញបន្ថែមដល់យុទ្ធសាស្ត្រវិនិយោគនៃម្ចាស់ជំនួយផ្សេងទៀត។

ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ និង អាទិភាពនៃការវិនិយោគនៅក្នុងតំបន់ឥណ្ឌូ - ភូមា

ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ	អាទិភាពនៃការវិនិយោគ
សមាសធាតុ ១៖ ការអភិរក្សប្រភេទអាទិភាព	
<p>១. ការពារប្រភេទដែលខ្វះការគ្រោមកំហែងជាសកលជាអាទិភាព ដោយកាត់បន្ថយការគ្រោមកំហែងចំបង [ចំណុចស្តុលCEPF]</p>	<p>១.១ ទ្រទ្រង់កម្មវិធីអភិរក្សរយៈពេលវែងសម្រាប់ប្រភេទស្នូលនៃប្រភេទជាអាទិភាព</p> <p>១.២ ស្តារនូវចំនួននៃប្រភេទសត្វព្រៃជាអាទិភាពដែលអាចរស់នៅបានស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំសកល</p> <p>១.៣ ស្រាវជ្រាវប្រភេទសត្វព្រៃដែលរងការគ្រោមកំហែងជាសកល ដើម្បីបង្កើតឲ្យមានទិន្នន័យ ឬព័ត៌មានស្តីពីស្ថានភាព និងរបៀបរស់នៅ</p> <p>១.៤ ស្រាវជ្រាវ និងសាកល្បងប្រភេទសត្វព្រៃដែលមានលក្ខណៈនវានុវត្តន៍សម្រាប់ការអភិរក្សប្រភេទ</p> <p>១.៥ គាំទ្រដល់បុគ្គលិកឆ្នើមខាងការពារសត្វព្រៃនៅកម្រិតថ្នាក់សហគមន៍ ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពមូលដ្ឋានសម្រាប់ប្រភេទសត្វព្រៃអាទិភាព</p>
<p>២. កាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការកើតឡើងនូវជម្ងឺសត្វព្រៃ ដោយកាត់បន្ថយការជួញដូរខុសច្បាប់ បរិសោគសាច់សត្វព្រៃ និងការគ្រោមកំហែងផ្សេងៗ [ចំណុចស្តុលCEPF]</p>	<p>២.១ គាំទ្រភ្នាក់ងារអនុវត្តច្បាប់ ដើម្បីលាតត្រដាញការជួញដូរសត្វព្រៃដែលមានលក្ខណៈជាបណ្តាញ ដោយលើកកម្ពស់ការអនុវត្តច្បាប់បំផុតជាសកលជាមួយការស៊ើបអង្កេត ការស៊ើបការណ៍ចារកម្ម និងអ្នករាយការណ៍</p> <p>២.២ សម្របសម្រួលកិច្ចសហការក្នុងចំណោមភ្នាក់ងារអនុវត្តច្បាប់ដែលចូលរួមក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងការជួញដូរសត្វព្រៃខុសច្បាប់ ព្រមទាំងវិស័យដទៃទៀតដែលជាផ្នែកនៃវិធីសាស្ត្រសុខភាពតែមួយ</p> <p>២.៣ ធ្វើការជាមួយក្រុមហ៊ុនឯកជន និងរដ្ឋ ដែលផ្តោតជាពិសេសលើផ្នែកភស្តុភារ និងវេទិកាអនឡាញ ដើម្បីកាត់បន្ថយការពាក់ព័ន្ធរបស់ពួកគេក្នុងការជួញដូរសត្វព្រៃ</p>

	<p>២.៤ គាំទ្រដល់យុទ្ធនាការតាមគោលដៅ ដើម្បីកាត់បន្ថយតម្រូវការ និងប្រមូលការចូលរួមជាសាធារណៈក្នុងការតាមដានស្វែងរក និងវាយការណ៍អំពីឧក្រិដ្ឋកម្មសត្វព្រៃ</p>
	<p>២.៥ ស្វែងយល់ និងគាំទ្រសកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្សារភ្ជាប់គ្នារវាងជីវចម្រុះ និងសុខភាពមនុស្សរួមទាំងតួនាទីនៃការបាត់បង់ជីវចម្រុះដែលនាំឲ្យមានការកើតមានឡើងនូវជម្ងឺសត្វព្រៃ</p>

សហសធាតុ ២៖ ការការពារ និង ការគ្រប់គ្រងតំបន់អេកូឡូស៊ី

<p>៣. ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងនៅតំបន់ការពារឱ្យក្លាយជាឧបករណ៍សម្រាប់អភិរក្សតំបន់អេកូឡូស៊ី</p>	<p>៣.១ គាំទ្រឲ្យមានការប្រើប្រាស់ស្តង់ដារសកល និងឧបករណ៍សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដោយ អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ និងដាក់ចូលទៅក្នុងគោលនយោបាយជាតិ</p>
	<p>៣.២ បង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលដែលមានការទទួលស្គាល់សម្រាប់ប្រតិបត្តិការតំបន់ការពារធម្មជាតិក្នុងស្ថាប័នសិក្សាក្នុងស្រុក និង ស្ថាប័នផ្សេងទៀត</p>
	<p>៣.៣ សាកល្បងឱ្យមានការចូលរួមដោយផ្ទាល់ពីអង្គការសង្គមស៊ីវិលក្នុងការគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិ និងចងក្រងជាឯកសារនូវការអនុវត្តល្អៗ</p>
	<p>៣.៤ គាំទ្រដល់ការប្រើប្រាស់លទ្ធផលនៃស្តង់ដារសកល និងឧបករណ៍សម្រាប់ការគ្រប់គ្រង តំបន់ការពារធម្មជាតិដែលបានកែសម្រួល និងរៀបចំថវិកា</p>

<p>៤. ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បីចូលរួមក្នុងការអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងតំបន់អេកូឡូស៊ី [ចំណុចស្តង់ដារCEPF]</p>	<p>៤.១ គាំទ្រសហគមន៍វិភាគបញ្ហាអភិរក្ស និង ផ្សព្វផ្សាយដល់ពួកគេអំពីសិទ្ធិ និងឱកាស ទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រង និង អភិរក្សធនធានធម្មជាតិ</p>
	<p>៤.២ សាកល្បង ពង្រីក និង បង្កើតយន្តការនិរន្តរភាព សម្រាប់សហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍នេសាទ និងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដែលគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍ តាមរយៈដំណើរការជាក់ស្តែងដែលដឹកនាំដោយសហគមន៍</p>
	<p>៤.៣ បង្កើតយន្តការសហគ្រប់គ្រងសម្រាប់តំបន់ការពារធម្មជាតិដែលអាចឱ្យសហគមន៍ចូលរួមក្នុងការកំណត់តំបន់ ការគ្រប់គ្រង និង អភិបាលកិច្ច</p>

	៤.៤ ពិនិត្យឡើងវិញនូវការកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃតំបន់ KBA នៅក្នុងតំបន់ហតស្តុត ដោយប្រើបទដ្ឋាន KBA ថ្មី
	៤.៥ វាយតម្លៃដោយភាគីទី៣អំពីឥទ្ធិពលនៃគម្រោងនៅក្នុងតំបន់អាទិភាព
៥. ពង្រឹងការអភិរក្សជីវៈ ចម្រុះដោយលើកកម្ពស់ ជីវភាពរស់នៅប្រកបដោយ ចីរភាព និង ការលើកទឹក ចិត្តដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន នៅតាមតំបន់អាទិភាព	៥.១ លើកកម្ពស់គម្រោងជីវភាពរស់នៅប្រកបដោយចីរភាព ដែលផ្សារភ្ជាប់ការកែលម្អជីវភាពរស់នៅ និង សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ទៅនឹងលទ្ធផលអភិរក្ស នៅតាមតំបន់អាទិភាព និងចងក្រងឯកសារ និងចែករំលែកការអនុវត្ត និងមេរៀនដែលទទួលបាន
	៥.២ បង្កើត និង ពង្រឹងការផ្តួចផ្តើមគំនិតអេកូទេសចរណ៍ដែលមានលក្ខណៈជាកំរូល្អ នៅតាមតំបន់អាទិភាព
សមាសធាតុ ៣៖ ការបង្កើនភាពតភ្ជាប់ផ្នែកអេកូឡូស៊ី និងភាពធន់	
៦. បង្ហាញអភិបាលសាលា ដើម្បីបញ្ចូលសេវាកម្មជីវៈ ចម្រុះ និង ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី នៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍ នៅក្នុង រង្វង់ជីវចម្រុះ អាទិភាព [ចំណុចស្នូលCEPF]	៦.១ វិភាគគោលនយោបាយ ផែនការ និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍; វាយតម្លៃពីឥទ្ធិពលរបស់វាទៅលើសេវាកម្មជីវៈចម្រុះ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងស្មើ ព្រមទាំងគាំទ្រយ៉ាងសកម្មដល់ការអនុវត្តសេណារីយ៉ូនៃការអភិវឌ្ឍជាជម្រើស ដំណោះស្រាយដោយផ្អែកលើធម្មជាតិ និងវិធានការកាត់បន្ថយនានា។
	៦.២ បង្កើតគម្រោងដែលជាកំរូបង្ហាញ សម្រាប់ការស្តារឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដោយមានពិធីសារសមស្របសម្រាប់ងាយស្រួលក្នុងការចម្លងអនុវត្តតាម
	៦.៣ ធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយមានការចូលរួម ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹង ជូនដំណឹងអំពីការដកវែកវែកជាសាធារណៈ និង ការសម្រេចចិត្តដែលមានឥទ្ធិពលលើការបញ្ជាបដីរុះចម្រុះទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍ
	៦.៤ សាកល្បង និងពង្រីកគំរូសម្រាប់ផលិតកម្មមេត្រីភាពជាមួយនឹងដីរុះចម្រុះរួមមានការបញ្ជាក់ និងការដាក់ស្លាកសញ្ញាបរិស្ថាន

៧. ភាគបន្ថយជាអប្បបរមា ទូទាត់ផលប៉ះពាល់សង្គម និង បរិស្ថាននៃការធ្វើដំណាំកសិ- ឧស្សាហកម្មនិង ទំនប់វារី អគ្គិសនីនៅតាមរមៀង អាទិភាព	៧.១ គាំទ្រដល់ការចុះបញ្ជីដីធ្លីសម្រាប់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើម ភាគតិចនៅតាមតំបន់អាទិភាព
	៧.២ រៀបចំឲ្យមានការទទួលស្គាល់ផ្លូវច្បាប់ចំពោះតំបន់អាទិភាពដែលមិនទាន់ មានការការពារ ដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយការប្រើប្រាស់ដីធ្លីមិនសមស្រប
	៧.៣ ពង្រឹងសំលេងសហគមន៍ ដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារការធ្វើកសិ ឧស្សាហកម្ម និងទំនប់វារីអគ្គិសនី
	៧.៤ ធ្វើការជាមួយវិស័យឯកជន ដើម្បីធានាថាចម្ការកសិ- ឧស្សាហកម្ម និង ទំនប់វារីអគ្គិសនីត្រូវបានអភិវឌ្ឍ និង ដំណើរការប្រកបដោយលក្ខណៈទំនួល ខុសត្រូវផ្នែកបរិស្ថាន និងសង្គម។
	៧.៥ កំណត់នូវគំរូនៃភាពប្រឡាក់ក្រឡាគ្នារវាងទឹក ចំណីអាហារ និងថាមពល ហើយបង្កើតឲ្យមានជាជម្រើសគោលនយោបាយ
	៧.៦ គាំទ្រការស្រាវជ្រាវ និងការតាមដានពិនិត្យនៃផលប៉ះពាល់នៃការធ្វើដំណាំ កសិ-ឧស្សាហកម្ម និង ទំនប់វារីអគ្គិសនី

សមាសធាតុ ៤៖ ការអភិវឌ្ឍស្ថាប័នអភិរក្ស

៨. ពង្រឹងសមត្ថភាពសង្គម ស៊ីវិល ដើម្បីធ្វើការ លើដីចម្រុះ សហគមន៍ និង ជីវភាពរស់នៅ នៅថ្នាក់តំបន់ ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន [ចំណុចស្នូលCEPF]	៨.១ គាំទ្រដល់យន្តការជាបណ្តាញដែលជំរុញឱ្យមានការឆ្លើយតបជាមួយរបស់ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ទៅនឹងអាទិភាព និង ការគំរាមកំហែងដែលលេចឡើង
	៨.២ ផ្តល់ការគាំទ្រជាស្នូលសម្រាប់ការកសាងសមត្ថភាពបច្ចេកទេស និង ស្ថាប័នប្រកបដោយចីរភាពដល់អង្គការសង្គមស៊ីវិលក្នុងស្រុក
	៨.៣ បង្កើតឲ្យមានយន្តការផ្សារភ្ជាប់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តទៅនឹងការបំពេញតម្រូវការ បណ្តុះបណ្តាលរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល

<p>៩. ធ្វើការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល និងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងចំគោលដៅ ដើម្បីកសាងសមត្ថភាព និង គាំទ្រដល់ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះនៅក្នុងគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ក្នុងសង្គម</p>	<p>៩.១ វិនិយោគលើការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈរបស់អ្នកដឹកនាំអភិរក្សនាពេលអនាគតតាមរយៈការគាំទ្រកម្មវិធីការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈ វិញ្ញាបនបត្រ វិញ្ញាបនបត្រមធ្យមសិក្សា និងថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ នៅស្ថាប័នសិក្សាក្នុងស្រុក និងលើកកម្ពស់ការអនុវត្តចម្លងតាមក្នុងថ្នាក់តំបន់ ទៅដល់បណ្តាប្រទេសនីមួយៗ ផ្សេងទៀត។</p>
	<p>៩.២ សិក្សាពីលទ្ធភាពនៃការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាផ្នែកអភិរក្សនៅតំបន់ឥណ្ឌូ-ភូមា</p>
	<p>៩.៣ ជំរុញភាពជាអ្នកដឹកនាំ ដើម្បីការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព តាមរយៈការវិនិយោគក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិជ្ជាជីវៈដល់បុគ្គលសំខាន់ៗ</p>
	<p>៩.៤ អនុវត្តកម្មវិធីអប់រំពិសោធន៍ ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់កុមារនៅតាមសាលារៀនទៅនឹងធម្មជាតិនៅតំបន់របៀងជីវចម្រុះអាទិភាព និងហួសពីតំបន់នេះទៅទៀត</p>
	<p>៩.៥ ផ្សព្វផ្សាយ និងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងចំគោលដៅ ដើម្បីឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា ក្នុងចំណោមប្រជាជននៅតាមជនបទ និងតាមទីប្រជុំជនទាក់ទងនឹងគុណតម្លៃនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីធម្មជាតិ ដោយផ្តោតលើជីវភាពរស់នៅ របៀបរបបនៃការហូបចុក និងរបៀបរស់នៅ</p>
	<p>៩.៦ បណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយឲ្យចំគោលដៅ ដល់អ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តក្នុងជួររដ្ឋាភិបាល និង វិស័យឯកជន លើការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ រួមបញ្ចូលទាំងផលប៉ះពាល់នៃគោលនយោបាយ និង គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍លើប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី។</p>

សមាសធាតុ ៥៖ ការសម្របសម្រួល និងការតាមដានពិនិត្យការវិនិយោគអភិរក្ស

<p>១០. វាយតម្លៃឥទ្ធិពលនៃការវិនិយោគអភិរក្សលើជីវៈចម្រុះ និងសុខុមាលភាពមនុស្ស តាមរយៈការតាមដានពិនិត្យជាប្រព័ន្ធ</p>	<p>១០.១ បង្កើតបទដ្ឋាន និងប្រព័ន្ធរួម សម្រាប់តាមដានពិនិត្យផលប៉ះពាល់ និងប្រសិទ្ធភាពនៃសកម្មភាពអភិរក្ស</p>
	<p>១០.២ បង្កើតបទដ្ឋាន និងប្រព័ន្ធរួម សម្រាប់តាមដានពិនិត្យផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននៃគោលនយោបាយ ផែនការ និង សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍នានាគ្រប់ពហុកម្រិតទាំងអស់</p>

	<p>១០.៣ គាំទ្រដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាប្រព័ន្ធ ដើម្បីកសាងសមត្ថភាពក្នុងការតាមដានពិនិត្យ និងវិភាគទិន្នន័យក្នុងចំណោមអង្គការក្នុងស្រុក</p>
	<p>១០.៤ បង្កើត និងសាកល្បងយន្តការ ដើម្បីធានាថាលទ្ធផលនៃការពិនិត្យតាមដាន បានផ្តល់ព័ត៌មានដល់ការជជែកវែកញែកគោលនយោបាយជាតិ និងការគ្រប់គ្រងកែសម្រួលតាមមូលដ្ឋាន</p>
<p>១១. ផ្តល់ការដឹកនាំយុទ្ធសាស្ត្រ និងការសម្របសម្រួលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើការវិនិយោគអភិរក្សតាមរយៈក្រុមការងារគ្រប់គ្រងមូលនិធិថ្នាក់តំបន់</p>	<p>១១.១ បង្កើតក្រុមនៃអង្គការសង្គមស៊ីវិល ដែលធ្វើការនៅកម្រិតស្ថាប័ន និងនយោបាយ ឆ្ពោះទៅរកការសម្រេចគោលដៅអភិរក្ស ដែលបានដាក់ចេញនៅក្នុងឯកសារស្ថានភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី</p>

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ទាក់ទងនឹងភាពចម្រុះនៃប្រភេទសត្វនិងប្រភេទដែលមានតែក្នុងតំបន់ (Endemism) តំបន់ឥណ្ឌូ-ភូមាគឺជាតំបន់មួយដែលមានសារៈសំខាន់ខាងជីវសាស្ត្របំផុតនៅលើភពផែនដី។ ក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំចុងក្រោយការវិនិយោគអភិរក្សពីប្រភពអន្តរជាតិមានចំនួនយ៉ាងតិច១៦០លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ។ ទោះបីជាការបូកសរុបដែលបានវិនិយោគកម្រិតគាំទ្រទៅសម្រាប់ការអភិរក្សក្នុងតំបន់ហតស្តពីរដ្ឋាភិបាលវិស័យឯកជន និងម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិមិនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីដោះស្រាយការគម្រាមកំហែងដ៏ធំនិងយ៉ាងល្បឿនដល់ធនធានជីវៈចម្រុះក៏ដោយជាពិសេសសិខស្យាហាកម្ម ការបរបាញ់ ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មនិងការបិរភោគសាច់សត្វព្រៃ ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗនិងការកាប់ឈើ។ ឫសគល់នៃបញ្ហានិងកត្តាបង្កឱ្យមានការបាត់បង់ជីវៈចម្រុះរួមមានកំណើនប្រជាជន ការធ្វើនគរូបនីយកម្ម ការចំណាកស្រុក កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងការកើនឡើងនូវការប្រើប្រាស់ធនធាន ការធ្វើសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិនិងអភិបាលកិច្ចនៅទាន់ខ្សោយនិងគំរូនៃការអភិវឌ្ឍន៍ដែលផ្តល់អាទិភាពដល់គម្រោងខ្នាតធំដោយមិនមានតម្លាភាពគ្រប់គ្រាន់ឬការចូលរួមពីសាធារណៈជន។

ប្រសិនបើការគម្រាមកំហែងទាំងនេះនៅតែបន្តឥតឈប់ឈរ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីធម្មជាតិនៅតំបន់ហតស្តនឹងបន្តរីចរលនិងបាត់បង់ សមត្ថភាពក្នុងការផ្តល់សេវាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនឹងរីចរល ភាពធននៃតំបន់ទៅនឹងផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនឹងថយចុះ អត្រានៃការផុតពូជប្រភេទសត្វនឹងកើនឡើង និងហានិភ័យនៃការកើតមានឡើងនៃជម្ងឺសត្វព្រៃនិងកើនឡើង។ អង្គការសង្គមស៊ីវិលជាតូអង្គដ៏សំខាន់ដើម្បីដោះស្រាយទាំងការគំរាមកំហែងនៅចំពោះមុខចំពោះជីវចម្រុះនិងមូលហេតុទាំងនោះ។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយការវិនិយោគនាពេលបច្ចុប្បន្ន មិនគ្រាន់

តែផ្ដោតលើអាទិភាពខ្ពស់បំផុតនៃការអភិរក្សឬលើកកម្ពស់វិធីសាស្ត្រដែលមានប្រសិទ្ធភាពបំផុតនោះទេ តែគឺជាសក្តានុពលឲ្យមានការចូលរួមពីសង្គមស៊ីវិលក្នុងការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ។ នៅក្នុងបរិបទនេះឱកាសសម្រាប់មូលនិធិស៊ី CEPF និងម្ចាស់មូលនិធិដទៃទៀតដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិរក្សជីវៈចម្រុះនៅក្នុងតំបន់ក្តៅគឺស្ទើរតែគ្មានកំណត់។